

ມາດຕະການ ການປັບຕົວເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່
ໄດ້ທົດສອບແລ້ວໂດຍຊາວກະສິກອນເຂດເນີນສູງໃນ ສປປ ລາວ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ

1. ບົດນຳ

ສະຫຼຸບ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນຈາກບັນດາໂຄງການທີ່ສຳເລັດ ຫຼື ກຳລັງດຳເນີນການກ່ຽວກັບການປັບຕົວເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ໄດ້ທົດສອບແລ້ວໂດຍຊາວກະສິກອນເຂດເນີນສູງໃນ ສປປ ລາວ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຈະຊ່ວຍປັບປຸງການອອກແບບ ແລະ ການປະຕິບັດກິດຈະກຳ CRED ຂອງໂຄງການ LURAS ແລະ ລວມທັງໂຄງການອື່ນໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງຊຸມຊົນຊືນນະບົດຕໍ່ກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ຜົນກະທົບອື່ນໆຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ລະດັບ	ໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ໂຄງການທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ
1	ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ເພື່ອຮັບມືກັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (IRA), FAO;	Climate Smart Agriculture in Laos (CSA), SNV)
2	ໂຄງການ ລະບົບກະສິກໍາທີ່ປັບຕົວຕາມການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ (EFICAS), CIRAD;	Climate Smart Agriculture Alternatives for Upland Production Systems in Lao PDR, FAO – on-going
3	ໂຄງການປ້ອງກັນດິນຟ້າອາກາດໂດຍຫຼີກລ່ຽງການທໍາລາຍປ່າໄມ້/ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບພູມິທັດ ແລະ ສິ່ງເສີມຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວກະສິກອນ (CliPAD), GIZ	
4	ໂຄງການສົ່ງເສີມການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂດເນີນສູງພາກເໜືອໃນ ສປປ ລາວ (NU-PCR), CARE/CCL/GIZ.	
5	ການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ລະບົບການຕິດຕາມສະພາບອາກາດ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກະສິກໍາ ເພື່ອການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃນ ສປປ ລາວ (ໂຄງການ SAMIS), FAO	

2. ຈຸດປະສົງ

ເປົ້າໝາຍລວມຂອງການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນເພື່ອທົບທວນຄຸ້ມໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ມາດຕະການ ໆ ປັບຕົວເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ໄດ້ທົດສອບແລ້ວໂດຍຊາວກະສິກອນເຂດເນີນສູງໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດ ເພື່ອມາເປັນຕາມມາດຕະການຂອງການວິເຄາະ

1. ເພື່ອຄົ້ນຄ້ວາທົບທວນ ບັນດາລາຍຊື່ຂອງໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບມາດຕະການ ການປັບປຸງແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ ສຳເລັດແລ້ວ ຫຼື ພວມກຳລັງດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່

2. ເພື່ອສະຫຼຸບລວມ: ຈຸດປະສົງ, ຍຸດທະສາດ, ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ຜົນສຳເລັດທີ່ໄດ້ຮັບຂອງແຕ່ລະໂຄງການ ຫຼື ຂອງໂຄງການເຫຼົ່ານັ້ນ

ຈຸດປະສົງຍ່ອຍຂອງ
ໂຄງການ

4. ເພື່ອດຳເນີນການວິເຄາະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປັບປຸງການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດໃນ ສປປ ລາວ

3. ເພື່ອຕ້ອງການ ວິເຄາະຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຈຸດອ່ອນ, ໂອກາດ ແລະ ອຸປະສັກ (SWOT) ຂອງມາດຕະການການນຳໃຊ້ງານ.

3. ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ຂັ້ນຕອນທີ 1: ທົບທວນ ສຶກສາຄື້ນຄວ້າສະພາບລວມຂອງໂຄງການ (ທີ່ສໍາເລັດ ແລະ ກໍາລັງດໍາເນີນຢູ່) ກ່ຽວກັບມາດຕະການການປັບຕົວຂອງດິນຟ້າອາກາດໃນຂະແໜງການກະສິກໍາລວມທັງວິທີການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນະໂຍບາຍແນະນໍາຕ່າງໆ

ຂັ້ນຕອນທີ 2: ຈັດປະເພດມາດຕະການປັບຕົວຂອງຕົວຊີ້ວັດ, ສ້າງແຜນທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນພາກພື້ນ ແລະ ເປົ້າຫມາຍຂອງແຕ່ລະໂຄງການ.

ຂັ້ນຕອນທີ 3: ອະທິບາຍຈຸດແຂງ ແລະ ຈຸດອ່ອນຂອງແຕ່ລະມາດຕະການ ແລະ ຂໍ້ຈໍາກັດທີ່ເປັນໄປໄດ້, ວິເຄາະຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະຂອງແຕ່ລະໂຄງການ

ຂັ້ນຕອນທີ 4: ອະທິບາຍພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຂໍ້ຈໍາກັດທີ່ເປັນໄປໄດ້ ຈຸດແຂງ ແລະ ຈຸດອ່ອນຂອງນະໂຍບາຍ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະຕໍ່ບັນດາໂຄງການໃນອະນາຄົດ ແລະ ຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ.

4. ຄໍາຖາມການຄົ້ນຄວ້າ

1. ມີໂຄງການໃດແດ່ທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການປັບຕົວຂອງດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອຕ້ານຜົນກະທົບທາງລົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ກະສິກໍາ?
2. ບັນດາເປົ້າໝາຍ, ຈຸດປະສົງ, ຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງແຕ່ລະໂຄງການແມ່ນມີຫຍັງແດ່?
3. ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງໃນການປະຕິບັດມາດຕະການມີຫຍັງແດ່?
4. ຄໍາແນະນໍາດ້ານນະໂຍບາຍຂອງແຕ່ລະໂຄງການມີຄືແນວໃດແດ່?
5. ປະສິບການຂໍ້ຈໍາກັດຕ່າງໆ ໃນແຕ່ລະໂຄງການມີວິທີການນໍາໃຊ້ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາມີຫຍັງແດ່?
6. ມາດຕະການ ແລະ ນະໂຍບາຍອັນໃດແດ່ທີ່ສາມາດສະເໜີໃຫ້ບັນດາໂຄງການໃນອະນາຄົດ ແລະ ຜູ້ວາງນະໂຍບາຍທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນ ສປປ. ລາວ?

5.ຜົນໄດ້ຮັບ

ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້
ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍ
ຜ່ານການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້
ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ
ດ້ານໄພພິບັດ/ສະພາບ
ອາກາດ

ການພະຍາກອນອາກາດ

ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່
ດິນ

ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ

ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ
ການລ້ຽງສັດ

ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ
ປ່າໄມ້

ການແນະນໍາແນວພັນພືດ
ໃໝ່

ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ
ປະຕິບັດຕົວຈິງແບບມີສ່ວນ
ຮ່ວມ / ການທົດສອບການ
ປະຕິບັດດ້ານນິເວດວິທະຍາ

ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ/ການສ້າງ
ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແມ່

Sl. No	Measures	Projects
1	ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍຜ່ານການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ	IRAS, EFICAS and NUPCR
2	ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດ/ສະພາບອາກາດ	NUPCR
3	ການພະຍາກອນອາກາດ	NUPCR and SAMIS
4	ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	IRAS, EFICAS and SAMIS
5	ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ	IRAS and EFICAS
	ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການລ້ຽງສັດ	EFICAS and NUPCR
7	ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້	CliPAD
8	ແນະນໍາແນວພັນພືດໃໝ່	IRAS
9	ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງປະຕິບັດຕົວຈິງແບບມີສ່ວນຮ່ວມ / ການທົດສອບການປະຕິບັດດ້ານນິເວດວິທະຍາ	EFICAS and NUPCR
10	ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ/ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແມ່	IRAS and NUPCR

ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ: ສະໜັບສະໜູນການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PLUP)
ແລະກັນປ່ຽນແຜນເຫຼົ່ານີ້ມາເປັນແຜນ-ປະຕິບັດງານຈິງ (ແຜນພັດທະນາກະສິກໍາແບບຊຸມຊົນ – CADP)

ຈຸດແຂງ

ການມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການອື່ນໆ
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບວ່ອງໄວ
ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ນໍາຊຸມຊົນ
ຂໍ້ມູນພຽງພໍ

S

W

ຈຸດອ່ອນ

ບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງ
ຄວາມສາມາດໃນການເປັນຜູ້ນໍາ
ການເຂົ້າເຖິງການລວມສູນຂອງ
ແຫຼ່ງນໍ້າ

ກໍາລັງກວດສອບໃນການປະຕິບັດ
ໂອກາດ

O

T

ການເຄື່ອນໄຫວໃນຊຸມຊົນ
ຍັງບໍ່ປະຕິບັດຕາມທີ່ຄາດໝາຍ
ອຸປະສັກ

ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ: ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຊັບພະຍາກອນທີ່ດິນ (LRIMS)

ຈຸດແຂງ

ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໄດ້ຫຼາຍ

S

W

ຈຸດອ່ອນ

ຂໍ້ມູນທີ່ມີຄຸນນະພາບບໍ່ມີພຽງພໍ
ແລະຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບອາກາດ
ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຍັງບໍ່ພຽງພໍ

ມີນະໂຍບາຍອີງໃສ່ຫຼັກຖານ
ຕິດຕາມກວດການີຕິກຳທີ່ໄດ້ຮັບ
ການອະນຸມັດ
ມີການລົງທຶນທາງດ້ານກະສິກຳທີ່
ສະດວກຂຶ້ນ
ໂອກາດ

O

T

ຕ້ອງການຂໍ້ມູນໃຫ້ຖືກຕ້ອງແລະ
ເຄື່ອງມືການນຳໃຊ້
ອຸປະສັກ

ສິດສະເໜີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມກູ້ຢືມເງິນຂອງບ້ານເພື່ອແມ່ຍິງໃນ ການກະສິກຳໂຄງການ

ຈຸດແຂງ
ຄວາມສຳຄັນຂອງແມ່ຍິງ
ການຮັບຮູ້ຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຂັ້ນສູງ
ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການສ້າງສິດສະເໜີ
ພາບສຳລັບແມ່ຍິງ

S

W

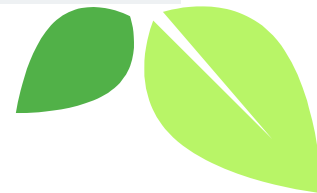
ຈຸດອ່ອນ
ໃຊ້ເວລາຫຼາຍ

ສ້າງຕັ້ງກຸ່ມລ້ຽງສັດຂະໜາດນ້ອຍ
ສຳລັບແມ່ຍິງ
ໂອກາດ

O

T

ການກົກຫນັງສື
ອຸປະສັກ

ການພະຍາກອນອາກາດ ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການສົ່ງຂໍ້ຄວາມ ແລະຊ່ອງທາງການ
ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນສະພາບອາກາດໄລຍະສັ້ນ, ການພະຍາກອນລະດູຝົນ ແລະ ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ
ແລະ ການກຽມພ້ອມ

ຈຸດແຂງ

ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ຜ່ານການວາງແຜນໃນການມີ
ສ່ວນຮ່ວມ (PSP) ແລະປະຕິທິນການປຸກພືດ
ແບບໄດນາມິກ-ແບບທັນສະໄໝ (DCC)
ກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງການຄາດຄະເນ
ການປ່ຽນແປງໃນການວາງແຜນການກະສິກໍາ
ແລະການປະຕິບັດ

S

W

ຈຸດອ່ອນ

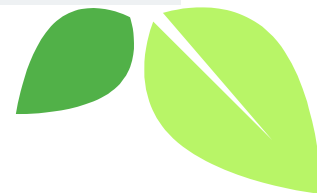
ຄວາມຖືກຕ້ອງແລະການພະຍາ
ກອນອາກາດຍັງບໍ່ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ

ສະໜັບສະໜູນຂະບວນການໃນ
ທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍການເພີ່ມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ
ຂ່າວສານແລະອຸປະກອນສື່ມວນຊົນ
ແລະການສື່ສານໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ
ໂອກາດ

O

T

ຍັງບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ
ອຸປະສັກ

ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ: ການສະໜັບສະໜູນໂຄງລ່າງຊົນລະປະທານ

ຈຸດແຂງ

ມີຄວາມພະຍາຍາມປັບປຸງ ປ່ຽນແປງ

S

W

ຈຸດອ່ອນ

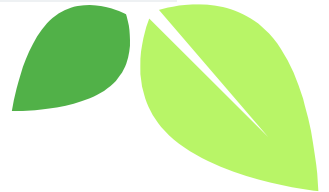
ຄຸນນະພາບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ
ຂອງຊົນລະປະທານ
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ
ພົບເຫັນວ່າມີຜົນກະທົບຢ່າງເຫັນໄດ້ຕໍ່
ຄວາມຍືດຍຸນຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ
ອາກາດໃນແຕ່ລະພື້ນທີ່

ການລ້ຽງສັດເປັນເສົາຄໍ້າຂອງ
ຄວາມຍືດຍຸນຂອງຊຸມຊົນ
ໂອກາດ

O

T

ການບໍາລຸງດູແລຮັກສາປະຈໍາ ແລະ
ການສັບປ່ຽນ
ອຸປະສັກ

6. ສະຫຼຸບ

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຂອງການ
ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເປັນໜຶ່ງ
ໃນການດໍາເນີນການຂັ້ນພື້ນຖານ
ແລະ ມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງ
ປະຕິບັດ

ຕ້ອງການແຜນການ
ພັດທະນາກະສິກໍາ ການປັບ
ຕົວທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງໃນ
ຊຸມຊົນ.

ຄວນນໍາເອົາບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກມາດ
ຕະການປັບຕົວທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ຜ່ານມາ ເພື່ອນໍາມາປັບປຸງນໍາໃຊ້ໃຫ້ເຂົ້າ
ກັບໂຄງການໃນອະນາຄົດເພື່ອໃຫ້ເກີດ
ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ

ບາງມາດຕະການດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບຜົນດີ ແຕ່ການຄົ້ນຄວ້າ
ຍັງພົບວ່າ ບາງມາດຕະການຍັງບໍ່ໄດ້ນໍາມາໃຊ້ຢ່າງເປັນ
ທາງການ ຊຶ່ງນີ້ບົ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຕ້ອງການທາງ
ດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ

- ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຕ້ອງການນະໂຍບາຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ ການນຳພາຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ການຮ່ວມມື ແລະຄວາມພ້ອມຂອງຊັບພະຍາກອນ.
- ເຮົາຄວນນຳເອົາບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກມາດຕະການປັບຕົວທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາ ເພື່ອນຳມາປັບປຸງນຳໃຊ້ໃຫ້ເຂົ້າກັບໂຄງການໃນອະນາຄົດເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດ.
- ຕະຫຼອດຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ ເພາະເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງມາດຕະການແລະກຳນົດນະໂຍບາຍ.

ຂໍຂອບໃຈ

